

FIRST MOCK APSC MAINS 2024

GS Paper II

Duration: 3 Hrs

NAME:	Aneelhan Khanika	APSC ROLL NO: 1900069
DATE:		PHONE NO:
EMAIL ID:		

(Please fill your details correctly)

Medium:

English

☐

Assamese

☒

INDEX NUMBER			INSTRUCTIONS
Q.NO.	Maximum Marks	Marks Obtained.	
1	10		Please read each of the following instruction carefully before attempting the questions: - There are TWENTY questions printed in ENGLISH and ASSAMESE. - All questions are compulsory. - The number of marks carried by a question/part is indicated against it. - The answers must not exceed the prescribed word limit indicated against each question. - Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of this Question-cum-Answer (QCA) Booklet in the space provided. No marks will be given for answers written in medium other than the authorised one. - Checking to be done with main aim of evaluating a candidate's ability of express ideas in lucid manner. - Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off - Use a blue or black ballpoint pen only.
2	10		
3	10		
4	10		
5	10		
6	10		
7	10		
8	10		
9	10		
10	10		
11	15		
12	15		
13	15		
14	15		
15	15		
16	15		
17	15		
18	15		
19	15		
20	15		
TOTAL:	250		Signature of the Student: Aneelhan Khanika. Invigilator's Signature: Sushmita Sonomel 13/09/25 NOTE: EVALUATION PERIOD FOR THE MAINS TEST SERIES COPY IS 10 DAYS.

DETAIL FEEDBACK

ALL THE BEST

Q1. Ayushman Bharat has expanded access to healthcare, but inclusivity and quality remain concerns. Discuss.

প্রশ্ন ১: আয়ুষ্মান ভারতে স্বাস্থ্যসেবার প্রবেশাধিকার সম্প্রসাৰিত কৰিছে, কিন্তু অন্তৰ্ভুক্তি আৰু মানদণ্ড
এতিয়াও চিন্তাৰ বিষয় হৈয়ে আছে। আলোচনা কৰক। (Answer in 150 words)

উত্তৰ:

আয়ুষ্মান ভাৰত স্বাস্থ্যসেবাৰ অৱতাৰণাৰে
স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰিক স্বাস্থ্য সেৱা আগবঢ়ায়। এই সূচী
দ্বাৰা ৭৫ কোটি লোকক আৰু ২.৫
লাখ স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ আৰু দ্বিতীয় স্তৰৰ দৰ্জী
দ্বাৰা আৰু ৫ লাখ কাম স্বাস্থ্য সেৱা
সেৱাৰ অধীনত আৱৰণ কৰা হৈছে।

কিন্তু 'অন্তৰ্ভুক্তি' আৰু 'মানদণ্ড' প্ৰতিভা
চিন্তাৰ বিষয় হৈছে, আৰু—

১) স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰিক সলিহণাৰ অৱতাৰণা: অৱতাৰণা

-০০০০ কোটি - ২০০০ কোটি
স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ আৰু দ্বিতীয় স্তৰ
সলিহণাৰ অৱতাৰণা।

২) চিকিৎসাৰ অৱতাৰণা: স্বাস্থ্য সেৱা

২০০০ কোটি - ২০০০ কোটি

অৱতাৰণাৰ চিকিৎসাৰ অৱতাৰণা—

Q2. Trace the evolution of electoral politics in India since Independence. In this context, critically examine the role of the Election Commission of India in strengthening democratic processes.

প্রশ্ন ২: স্বাধীনতার পিছৰে পৰা ভাৰতত নিৰ্বাচনী ৰাজনীতিৰ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে লিখক। এই সন্দৰ্ভত, গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়া শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ ভূমিকা সমালোচনামূলকভাৱে মূল্যায়ন কৰক।
(Answer in 150 words)

উত্তৰ:-

যি স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতত পৰ্য- ১৯৫২
নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়াৰ ~~অৰূপ~~ ২০ বছৰ
আন্তৰ্জাতিক স্তৰত দেশৰ আন্তৰ্জাতিক
সংস্কৃতিৰ প্ৰতিষ্ঠাপনৰ ক্ষেত্ৰত হৈ আহিছে।

গুৰুত্বপূৰ্ণ চিহ্ন

১) ১৯৫২ চনত আৰম্ভ হোৱা
নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়াৰ অৰূপ ২০ বছৰ
২০ বছৰত পৰ্য ২০ বছৰত
৩য় আৰম্ভ হোৱা ২০৫৬ চনত

২) ২০ বছৰত পৰ্য ২০ বছৰত
লক্ষ্যৰূপে সূচক হৈছে নিৰ্বাচনী
আৰম্ভ হোৱা - নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া
২০ বছৰত পৰ্য ২০ বছৰত

③ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ନିମନ୍ତେ, ଲେଖକ ଉଲ୍ଲେଖ
ଲିଖନୀୟ, ମହାଶୟର ଚିତ୍ର ଏବଂ ସୂଚନା
ଦେବା ଉଚିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ - ଉପରୋକ୍ତ
ସର୍ବସ୍ୱ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ।

Email: spmiasacademy@gmail.com
Visit us: spmiasacademy.com

Q3. India's MAHASAGAR initiative seeks to deepen maritime cooperation with countries of the Indian Ocean Region. Examine its significance in enabling India to pursue a balanced and strategic approach in the IOR.

প্রশ্ন ৩: ভারতৰ 'MAHASAGAR' পদক্ষেপে ভাৰত মহাসাগৰ অঞ্চলৰ দেশসমূহৰ সৈতে সামুদ্রিক সহযোগিতা গভীৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত ভাৰতক এক সন্তুলিত আৰু কৌশলগত দৃষ্টিভঙ্গী অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

(Answer in 150 words)

উত্তৰ:

ভাৰতৰ MAHASAGAR পদক্ষেপ

ভাৰত মহাসাগৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছে।
 ইয়াৰে মূল উদ্দেশ্য হৈছে ভাৰতক
 ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত এক সন্তুলিত আৰু
 কৌশলগত দৃষ্টিভঙ্গী অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

MAHASAGAR পদক্ষেপৰ গুৰুত্ব

১) ভূগোল: ভাৰত দক্ষিণ এছিয়াত
 অৱস্থিত। ইয়াৰে মূল উদ্দেশ্য হৈছে
 ভাৰতক ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত
 এক সন্তুলিত আৰু কৌশলগত দৃষ্টিভঙ্গী
 অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ
 গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

২) সামুদ্রিক ~~সুযোগ~~ প্ৰৱৰ্ত্তন: সামুদ্রিক
 সহযোগিতাৰে ভাৰতক ভাৰত মহাসাগৰীয়
 অঞ্চলত এক সন্তুলিত আৰু কৌশলগত
 দৃষ্টিভঙ্গী অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ
 ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

৩) আন্তৰ্জাতিক সহযোগিতা: ভাৰত

ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত
 এক সন্তুলিত আৰু কৌশলগত দৃষ্টিভঙ্গী
 অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ
 গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

ସୂଚକ ଅନୁକ୍ରମିକ ସମୟ ବିବରଣୀ ଅଛି -
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରଶ୍ନ - ଉତ୍ତର - ଗୋଟିଏ -
ଦିନ ।

⑧ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳୟ ଉପଶିକ୍ଷିତ : ଗୋଟିଏ

ମାଧ୍ୟମିକ - ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ଉପରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଉପଶିକ୍ଷିତ ସମୟ
ଅଛି ।

⑨ ସମୟ ଗଣନା - ପଦ୍ୟ : ଗୋଟିଏ ସମୟ

ସମୟ ଗଣନା ସିଷ୍ଟମ ବିବରଣୀ
ଉପରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ UNCLDS ଟି
ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ପଦ୍ୟ ଉପରେ ଅଛି
ଅଛି ।

⑩ ମାଧ୍ୟମିକ - MAHASAGAR ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟ ଉପରେ ଅଛି
ଅଛି ।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q4. The idea of 'One Nation, One Election' is often justified as a return to India's early constitutional practice. In this context, discuss how the Indian Constitution's provisions on elections and parliamentary democracy have evolved since independence.

প্ৰশ্ন ৪: 'এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচন'ৰ ধাৰণাক প্ৰায়ে ভাৰতৰ প্ৰাৰম্ভিক সাংবিধানিক প্ৰথাৰ প্ৰত্যাহ্বান হিচাপে ন্যায়সঙ্গত বুলি গণ্য কৰা হয়। এই সন্দৰ্ভত ভাৰতীয় সংবিধানৰ নিৰ্বাচন আৰু সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ ব্যৱস্থা স্বাধীনতাৰ পিছৰে পৰা কেনেদৰে বিকশিত হৈছে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(Answer in 150 words)

উত্তৰ:

এই অৰ্থ, ২২ নিৰ্বাচনৰ অৰ্থ হৈছে
 লোকসভা আৰু বিধানসভাৰ নিৰ্বাচন
 একেলগে নিৰ্বাচন কৰা হ'ব। লক্ষ্য হৈছে
 এই দুটা দুৱৰত ওলোপনিৰ অন্তিম
 সন ২০২৩ ২০০ ৩ম অ. বিধান
 অ. (১৯৮৬) বিধানৰ বিধানসভা
 হৈছে।

লক্ষ্য হৈছে ২০২৩ সনৰ পৰা এই দুৱৰত
 বিধান

দুৱৰত পৰ্য্যন্ত (২০১২-২০১৭) - এই পৰ্য্যন্ত

দুৱৰত - লোকসভাৰ নিৰ্বাচন আৰু বিধানসভা

অধ্যক্ষ - বিধানসভাৰ নিৰ্বাচন লোকসভা
 আৰু বিধানসভা

দ্বিতীয় পৰ্য্যন্ত (২০১৭-২০২৩) - লোকসভা

ਭਾਗ ਵਿਚਿਤਮਾਤਮਕਤਾ - ਸਮਝ - ਪ੍ਰਸਾਰ (ਪ੍ਰਸਾਰ)
ਭਾਗਵੇਂ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਚਿਤਮਾਤਮਕਤਾ ਪ੍ਰਸਾਰ
ਵਿਚਿਤਮਾਤਮਕਤਾ - ਪ੍ਰਸਾਰ ਸਮਝ ਪ੍ਰਸਾਰ
ਵਿਚਿਤਮਾਤਮਕਤਾ - ਪ੍ਰਸਾਰ

ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ
ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ
ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ
ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ

Feedback (For office use only)	
Structure/ Presentation	
Question Interpretation	
Content	
Value Addition	
Penalty (If any)	
Total	

Q5. What are the key provisions of the 106th Constitutional Amendment Act? Discuss its implications for women's political representation in India.

প্রশ্ন ৫: ১০৬তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ মূল ব্যৱস্থাসমূহ কি কি? ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধিত্বৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰক। (Answer in 150 words)

উত্তৰ:

২০২১ চনত সংবিধান সংশোধনী আইনৰ অধীনত
দ্বাদশ লোকসভাৰ আৰু চিহ্নিতসভাৰ
মহিলাৰ অংক আৰু অমত সংখ্যাত ৩৩% হৈছে
স্থান দিয়া হৈছে।

এই অধীনত মূল প্ৰত্যাহ্বান
হ'ল—

১) অনুচ্ছেদ ৩৩০(ক)ৰ অন্তৰ্ভুক্তি হৈছে—

অনুচ্ছেদ ৩৩০(ক)ৰ অধীনত—
লোকসভাৰ আৰু চিহ্নিতসভাৰ
৩৩% অমত মহিলাৰ অংক সংখ্যাত
স্থান দিয়া হৈছে।

২) অনুচ্ছেদ ৩৩২(ক)ৰ অন্তৰ্ভুক্তি হৈছে—

অনুচ্ছেদ ৩৩২(ক)ৰ অধীনত—
লোকসভাৰ আৰু চিহ্নিতসভাৰ
মুঠ অমত ৩৩% অমত মহিলাৰ
অংক সংখ্যাত স্থান দিয়া হৈছে।

৩) অনুচ্ছেদ ২৬৩(ক)ৰ অন্তৰ্ভুক্তি হৈছে—

অনুচ্ছেদ ২৬৩(ক)ৰ অধীনত—

વિદ્યાર્થીઓ - શ્રે - આમત - ૭૭%
આમત મર્યાદા આ ૫-૭૫% થી વધુ
પૂરતી થાય છે ।

જાહેર મર્યાદા અતિરિક્ત મર્યાદા
કાળે પડે આમત જાહેર -

② અતિરિક્ત મર્યાદા અંગ્રહ -
અતિરિક્ત મર્યાદા અંગ્રહ
વધુ જાહેર મર્યાદા છે ।

③ મર્યાદા (અંગ્રહ) આમત જાહેર : આમત
અંગ્રહ, આમત જાહેર મર્યાદા
અંગ્રહ વિદ્યાર્થીઓ અંગ્રહ
અંગ્રહ ના ।

④ લિંગ મર્યાદા : અતિરિક્ત
અંગ્રહ લિંગ મર્યાદા વધુ
અંગ્રહ નાંગ્રહ, આમત
અંગ્રહ પડે આમત અતિરિક્ત
અંગ્રહ અંગ્રહ અંગ્રહ
જાહેર ।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q6. Combative federalism has increasingly characterised Centre-State relations in recent years. In this context, examine the constitutional role of the Governor in upholding cooperative federalism in India.

প্রশ্ন ৬: শেহতীয়া বছৰবোৰত সংঘাতমূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ বাবে কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ সম্পৰ্কৰ বৈশিষ্ট্য ক্ৰমান্বয়ে বৃদ্ধি পাইছে। এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ বজাই ৰখাত ৰাজ্যপালৰ সাংবিধানিক ভূমিকা পৰীক্ষা কৰক।
(Answer in 150 words)

উত্তৰ:

সংবিধানৰ ৭২তম সংশোধনৰ মতে - ভাৰত
গণতান্ত্ৰিক, ওদন্তমূলক, কেন্দ্ৰিত আৰু
শক্তিশালী। ইয়াত স. চাৰা সনত যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ
বৃদ্ধি পাই গৈছে। কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ
মাজত আছে পশ্চিমক. এ অৱস্থা চক্ৰান্ত,
কেন্দ্ৰ আছে ভাৰতীয় অৱস্থা
কেন্দ্ৰিত অৱস্থা।

কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ মাজত যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ
অৱস্থা আছে অৱস্থাপনত - স. চাৰা
বৃদ্ধি।

২) কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ মাজত যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ
কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ মাজত যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ
অৱস্থা আছে অৱস্থাপনত - স. চাৰা
বৃদ্ধি।

② આધિકારિક હક્કાઓ :- અગ્રણી —

આધિકારિક હક્કાઓમાં મુખ્યત્વે —
અગ્રણી પ્રતિબદ્ધતા, પૂનઃ જાહેર —
અગ્રણી નામના આ હક્કો છે —
જાહેર નામ.

③ વિષયકીય અમલ :- પદના અ અમલ

મુખ્યત્વે આધિકારીઓ, તેમજ સામાજિક —
જાતો, વિવિધ આધિકારીઓ વિવિધ —
મંત્રી, અમલદાર આ અગ્રણી —
વિષયકીય અમલ (પદના અમલ) —
અગ્રણી અમલ કરે છે.

④ આવશ્યકતાના કારણે અમલ :- અગ્રણી —
વિષયકીય અમલ (પદના અમલ) —
અમલ અમલ કરે છે.

⑤ પદના અગ્રણી અમલ :- અગ્રણી —
મુખ્યત્વે અમલ (પદના અમલ) —
અમલ અમલ કરે છે.

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (if any)
Total

Q7. The Speaker of a State Legislative Assembly is expected to act as the guardian of the House. In this context, examine the issues affecting the functioning of state legislatures and evaluate the role of the Speaker in addressing them.

প্ৰশ্ন ৭: ৰাজ্যিক বিধান সভাৰ অধ্যক্ষই সদনৰ অভিভাৱক হিচাপে কাম কৰিব বুলি আশা কৰা হয়। এই সন্দৰ্ভত ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডলৰ কাম-কাজত প্ৰভাৱ পেলাৱা বিষয়সমূহ পৰীক্ষা কৰক আৰু সেইবোৰ সম্বোধন কৰাত অধ্যক্ষৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন কৰক।
(Answer in 150 words)

উত্তৰ:

অগ্ৰিমঃ চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিমই সদনৰ
অভিভাৱক হিচাপে কাম কৰিব বুলি
আশা কৰা হয়। ইয়াত ইয়াত ইয়াত
অগ্ৰিম চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিমই
চিহ্নিত দলৰ প্ৰভাৱ।

(এনেদৰে চিহ্নিত দল -

১) অগ্ৰিম দলৰ অগ্ৰিম: চিহ্নিত দল -

অগ্ৰিম ইয়াত চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম
দলৰ সদস্য। ইয়াত ইয়াত
অগ্ৰিম চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম
চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম।

২) অগ্ৰিম দলৰ অগ্ৰিম: চিহ্নিত দল -

দলৰ অগ্ৰিম চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম
অগ্ৰিম চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম।

৩) অগ্ৰিম অগ্ৰিম: চিহ্নিত দলৰ অগ্ৰিম

Q8. "Freedom of speech and expression is the foundation of all democratic organisations, for without free political discussion, no public education is possible." Discuss.

প্রশ্ন ৮: "বাক আৰু অভিব্যক্তিৰ স্বাধীনতা হৈছে সকলো গণতান্ত্ৰিক সংগঠনৰ ভেটি, কাৰণ মুক্ত ৰাজনৈতিক আলোচনা অবিহনে কোনো ৰাজহুৱা শিক্ষা সম্ভৱ নহয়।" আলোচনা কৰক।

(Answer in 150 words)

626 $\frac{1}{2}$

ମନ... ତାହା ଉଚ୍ଚିତ୍ତାମି ସ୍ୱାମୀହରଣ-
 ଏକ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାମି ସ୍ୱାମୀହରଣ-
 ମନ... ତାହା ଉଚ୍ଚିତ୍ତାମି ସ୍ୱାମୀହରଣ-
 ମନ...

[illegible][illegible]

② ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ବ : ଚାକର ଚାକର
(ସାଧାରଣ) ଲୋକଙ୍କ ଚାକର ହେବା ଚାହୁଁ
ନାହିଁ । ଦିନରେ : ଅଧିକାରୀଙ୍କ
ପିତାଙ୍କ ଓ ମାତାଙ୍କ ଚାକର ।

⑥ මූලික ගණිතමය මූලධර්ම: පහත
ප්‍රධාන කරුණු වලින් පිළිගත යුතු ගණිතමය
මූලධර්ම - ප්‍රායෝගිකව භාවිත කරන ලද
විවිධ මාතෘකා සහ සියලුම -
පහත සිංහල භාෂාවෙන් පිළිගත යුතු -
සාමාන්‍ය මට්ටමේ මූලධර්ම -
පහත - ගණිතමය මූලධර්ම වේ.

⑦ ප්‍රායෝගික මූලධර්ම: පිළිගත යුතු -
මෙම පිළිගත ප්‍රායෝගික මූලධර්ම සහ
සාමාන්‍ය මට්ටමේ මූලධර්ම
වේ. පිළිගත යුතු මූලධර්ම.

පහත කරුණු පිළිගත යුතු -
ප්‍රායෝගික මූලධර්ම - පහත ප්‍රායෝගික මූලධර්ම
පිළිගත යුතු - පහත ප්‍රායෝගික මූලධර්ම
පිළිගත යුතු, පිළිගත යුතු -
පහත ප්‍රායෝගික මූලධර්ම -
පහත ප්‍රායෝගික මූලධර්ම -

Feedback
(For office use only)

Structure/
Presentation

Question
Interpretation

Content

Value Addition

Penalty (if any)

Total

Q9. India's neighbourhood policy increasingly emphasises sub-regional connectivity. Discuss in light of recent India-Bhutan engagements.

প্রশ্ন ৯: ভাৰতৰ চুবুৰীয়া নীতিয়ে উপ-আঞ্চলিক সংযোগৰ ওপৰত ক্ৰমান্বয়ে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। শেহতীয়া ভাৰত-ভূটান সম্পৰ্কৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আলোচনা কৰক। (Answer in 150 words)

হেতু:

ভাৰতে চুবুৰীয়া নীতিয়ে অৱশ্যে
চুবুৰীয়া অঞ্চলসমূহৰ ওপৰত গুৰুত্ব
দিয়াৰ চিন্তাভাৱণে আছে আৰু
সুচন কৰিছে।

ভাৰত-ভূটান সম্পৰ্ক- চুবুৰীয়া নীতি

১) গোচেন্দ্রু নগৰে নিৰ্মাণ আৰম্ভণি:

গোচেন্দ্রু পৰ্য্যটন কেন্দ্ৰৰ সৈতে
ওপৰে গৰুটোৱা সেৱা দিয়াৰ বাবে
ভাৰত-ভূটান সূচন কৰিছে।

২) চেন্দীচ আৱৰ্তে অনুদান: ভাৰত

বৈদেশিকতাৰ ক্ষেত্ৰত ২০০০
আৰু ২০০১ চনত সূচন কৰিছে।

৩) প্ৰশান্তিনগৰ-পল্লী প্ৰকল্প:

সুদূৰ-ভাৰত-ভূটান-সূচন

ලෝකානුරූප භූමිකා ।

① නිදර්ශනමය - ආර්ථිකය : ලොව - දීර්ඝ

මාලා නිදර්ශන ආර්ථික භූමිකා
නූතන ।

② DBIN වග : ලොව - ආ.ග.ප. - දීර්ඝ

අලු ලෝක ආ.ග.ප. වග
අලු ලෝක - අලු

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q10. Provide a comparative analysis of the office of the Vice President of India and that of the United States, highlighting their constitutional roles and significance.

প্রশ্ন ১০: ভারতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ কাৰ্যালয়ৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ প্ৰদান কৰক, যাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ সাংবিধানিক ভূমিকা আৰু গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিব পাৰি।
 (Answer in 150 words)

উত্তৰ:

ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু
 আমেৰিকাৰ ~~ই~~ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি
 মাজত তুলনামূলক বিশ্লেষণ।

১) ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি:

(ক) ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিৰ - ১০
 বছৰ নিৰ্বাচন অস্থিৰ হয়।

(খ) - ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে স্বাধীন-
 মনৰে - স্বাক্ষৰ চিহ্ন
 স্বাক্ষৰিত কৰে।

(গ) - ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে, রাষ্ট্ৰপতি
 অস্থিৰ অস্থিৰ - রাষ্ট্ৰপতি-
 চিহ্নে স্বাক্ষৰিত কৰে।

২) আমেৰিকাৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি:

(ক) - আমেৰিকাৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি -

વિશ્વકોશ અનુસાર વિભાગીય આયોજનકર-
ત્વે મનાવેલી રૂ. 1

(ક) — આમલકાના ફલ-આયુર્વેદિક-
કે મધુર અને સ્વાદુષ્ણ અને
સુખાદી

(ગ) — આયુર્વેદિક અને આયુર્વેદિક-
આયુર્વેદિક વિભાગ આયુર્વેદિક
ફલ-આયુર્વેદિક અને
સુખાદી સુખાદી

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q11. The Anoop Baranwal v. Union of India (2023) Case created an interim mechanism for appointing Election Commissioners in the absence of a parliamentary law. In this context, critically examine the limits of judicial innovation in filling constitutional silences. How does this case reflect on the balance of power between the legislature, executive, and judiciary in India?

প্ৰশ্ন ১১: অনুপ বৰণৱাল বনাম ভাৰত চৰকাৰ (২০২৩) গোচৰটোৱে সংসদীয় আইনৰ অনুপস্থিতিত নিৰ্বাচন আয়ুক্ত নিযুক্তিৰ বাবে এক অন্তৰ্ভুক্তিকালীন ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰিছিল। এই সন্দৰ্ভত সাংবিধানিক নীৰৱতা পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক উদ্ভাৱনৰ সীমাবোৰ সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক। এই গোচৰটোৱে ভাৰতৰ বিধানমণ্ডল, কাৰ্যবাহী আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰে? (Answer in 250 words)

উত্তৰ:

অনুপ বৰণৱাল বনাম ভাৰত চৰকাৰ (২০২৩) গোচৰটোৱে - আ.তদীত অধীকৃত অনুপস্থিতিত - নিৰ্বাচন আয়ুক্ত নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক উদ্ভাৱনৰ সীমাবোৰ সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক। এই গোচৰটোৱে ভাৰতৰ বিধানমণ্ডল, কাৰ্যবাহী আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰে?

এই গোচৰত আৰুদৰে সৰু সৰু বিচক্ষণ ব্যৱস্থাত নিৰ্বাচন আয়ুক্ত নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক উদ্ভাৱনৰ সীমাবোৰ সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক। এই গোচৰটোৱে ভাৰতৰ বিধানমণ্ডল, কাৰ্যবাহী আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰে?

১) প্ৰতিৰক্ষা

২) ন্যায়পালিকাৰ বিৰুদ্ধে ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য

৩) ভাৰত চৰকাৰৰ ক্ষমতাৰ সীমাবদ্ধতা

সাম্প্ৰতিক - নীতিগত প্ৰত্যাহ্বান -
 সূচী ১২০৭ ব্যক্তিগত সীমাবদ্ধতা হওক -

કેલિગ્રાફીક પ્રશ્નો :

① જાણીતીય ઉર્મિત વૃદ્ધિપ્રકાર :- ત્યાંજીન
અર્થાત્ત ૧૦૦૦૦ મલિ- સ્ત્રી
ત્યાંજીન ઉર્મિતપ્રકાર ૭૦૦૦ ૨૦૦
મલિ. — દિવસ —

② જિનામી નીલિઅમર :-

③ એક જિ (મલ) જાણીત — જાણીત
અર્થાત્ત — જાણીત ૧૦૦૦૦ ૨૦૦
મલિ. —

④ જાણીત જાણીત — જાણીત
અર્થાત્ત — જાણીત ૧૦૦૦૦ ૨૦૦
મલિ. —

⑤ જિનામી ૩૦૦૦ ઉર્મિત વૃદ્ધિપ્રકાર
૧૦૦૦૦ મલિ. —

⑥ જિનામી જિ તોજીત નિવિત — જાણીત
અર્થાત્ત — જાણીત ૧૦૦૦૦ ૨૦૦
મલિ. —

⑦ જિ તોજી જાણીત — જાણીત
અર્થાત્ત — જાણીત ૧૦૦૦૦ ૨૦૦
મલિ. —

(ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦିଅନ୍ତୁ)

② ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଖଣ୍ଡ: ବିହାରୀ — ଚିନ୍ତାମଣି:
ଅସ୍ଥିତ ସଂସ୍କୃତି ଚାରିଆଡ଼ାରେ ଉଦ୍‌ଭବ
ହୋଇଛି ।

③ ଚିନ୍ତାମଣିର ଆବିର୍ଭାବ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀର
ସମ୍ପର୍କ ଓ ପ୍ରଭାବ: ସଂସ୍କୃତିର ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନତା —
ପ୍ରାଚୀନ ଓ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ
ବିବରଣୀ ।

ଉପର ଉଲ୍ଲେଖିତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଚିନ୍ତାମଣି,
ଆବିର୍ଭାବ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀର ସମ୍ପର୍କ
ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ଓ ଗ୍ରନ୍ଥର ବିଶେଷତା
ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

④ ଚିନ୍ତାମଣି, ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ଓ ଆବିର୍ଭାବ
ସମ୍ପର୍କ: ଚିନ୍ତାମଣି ଓ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀର
ଆବିର୍ଭାବ ଓ ଚିନ୍ତାମଣି, ଆବିର୍ଭାବ
ଓ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀର ସମ୍ପର୍କ ଓ ଉଦ୍‌ଭବତା
ବିଷୟରେ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

⑤ ଚିନ୍ତାମଣିର ଆବିର୍ଭାବ — ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀର
ବିବରଣୀ ଓ ଚିନ୍ତାମଣିର ଆବିର୍ଭାବ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨਣਾ।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q12. 'For India and China, cooperation is not an option, it is an imperative.' Critically examine this statement in light of evolving geopolitical uncertainties and the shifting global order.

প্রশ্ন ১২: ""ভাৰত আৰু চীনৰ বাবে সহযোগিতা কোনো বিকল্প নহয়, ই এক আৱশ্যক।" বিকশিত হোৱা ভূ-ৰাজনৈতিক অনিশ্চয়তা আৰু পৰিৱৰ্তিত বিশ্ব ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই বিবৃতিটো সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।
(Answer in 250 words)

উত্তৰ:

ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত স্বাভাৱিকভাৱে
জটিল সম্পৰ্ক আছে। চীনৰ দক্ষিণ-পশ্চিম
এছিয়াত প্ৰতিপত্তিৰ লক্ষ্য হৈছে
চীনৰ প্ৰতিপত্তি। চীন ২০১৭ চনত
চীনৰ দক্ষিণ-পশ্চিম এছিয়াত
জটিলতা হৈছে চীনৰ প্ৰতিপত্তি হৈ
হৈছে।

প্ৰশ্নোত্তৰ - চীনৰ প্ৰতিপত্তিৰ
পৰ্য্য -

চীন-ভাৰত সম্পৰ্কত ইতিহাস

১) চীনৰ প্ৰতিপত্তিৰ
ইতিহাস দৰে চীনৰ প্ৰতিপত্তি
চীনৰ প্ৰতিপত্তিৰ
চীনৰ প্ৰতিপত্তি

২) চীনৰ প্ৰতিপত্তিৰ
চীনৰ প্ৰতিপত্তি

પરંતુ મનુષ્ય એક અસંતોષ શ્રેણી માટે
 ભરપૂર સંતોષિત થઈ શકે છે એવી શ્રેણી
 માટે જાણીતું છે.

⑤ ચોરસ-માર્ગશીલક શ્રેણી: આશીષ-
 આશીષના આશીષના ચોરસ ભરપૂર
 આશીષના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના
 ચોરસ આશીષના ભરપૂરના ભરપૂરના
 શ્રેણીના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના.

⑥ આશીષના ભરપૂર: આશીષના ભરપૂરના
 આશીષના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના
 ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના.

⑦ આશીષના ભરપૂર: આશીષના ભરપૂરના
 આશીષના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના
 ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના.

⑧ ચોરસ-માર્ગશીલક શ્રેણી: આશીષના
 આશીષના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના
 ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના ભરપૂરના.

10/02/2020

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q13. Beti Bachao, Beti Padhao is a step towards ensuring equal opportunities and dignity for our daughters.' In this context, evaluate the achievements and challenges of Beti Bachao, Beti Padhao Scheme.

প্রশ্ন ১৩: আমার ছোৱালীবোৰৰ বাবে সমান সুযোগ আৰু মৰ্যাদা নিশ্চিত কৰাৰ দিশত “বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও” এক পদক্ষেপ। এই সন্দৰ্ভত, বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও আঁচনিৰ সাফল্য আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ মূল্যায়ন কৰক।
 (Answer in 250 words)

উত্তৰ:-

প্ৰতিটি ছোৱালীমহলকৈ জনৈক দেশত
 নতুন হিচাপ গন্য হ'ব। ইয়াৰে প্ৰতি
 ছোৱালীমহলকৈ দুমানৰ মতে মৰ্যদা
 নিশ্চিত কৰা হৈছে। ইয়াত বেটি বচাও
 আৰু বেটি পঢ়াও পদক্ষেপ লোৱা হৈছে।

প্ৰতিটি সাফল্য

(১) শিক্ষাৰত্ন নমস্কৰ

(ক) — ছোৱালীকৈ শিক্ষাৰত্ন নমস্কৰ
 পৰিমাণ বৃদ্ধি পাইছে।

(খ) — ইয়াত শিক্ষাৰত্ন নমস্কৰ ৬০% হৈছে
 ৪ ছোৱালীকৈ নমস্কৰ হৈছে।

(২) শিক্ষাৰত্ন নমস্কৰ হোৱা হৈছে

— ছোৱালীকৈ নমস্কৰ হোৱা হৈছে
 ৬০% হোৱা হৈছে হৈছে হৈছে

③ ଆନ୍ଧ୍ର ମାନ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି :-

- ପ୍ରାଚୀନମହାତ୍ମ୍ୟ ମାନ୍ୟତା ଆନ୍ଧ୍ରରାଜ୍ୟ
ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ — ୨୫ଟି ବି ବି ବି ବିବିଧାନ ସମ୍ମାନ ।

④ ଆନ୍ଧ୍ରର ଆୟ :- ଆୟର ମୁଲ୍ୟ

ଆୟର ଆୟର ଆୟର ଆୟର 2020
ପ୍ରତି ୫୭% ଆୟ 2026 ପ୍ରତି

20% ଲି ଆୟ ଆୟର ଆୟର ୫
ଆୟର ଆୟର (ଆୟର ଆୟର ଆୟ)
ଆୟର ଆୟର ଆୟର ।

⑤ ଆୟ-ଆୟର ଆୟ :- ଆୟର ଆୟର

ଆୟର ଆୟର ଆୟର , ଆୟର ଆୟର
ଆୟର ଆୟର ଆୟର , ଆୟର ଆୟର
ଆୟର ଆୟର ଆୟର ଆୟର
ଆୟର ।

ଆୟର ଆୟର ଆୟର ଆୟର
ଆୟର —

- ⑤ આવરૂં નિયંત્રણ કે આવરૂં નિયંત્રણ—
જોઈ જાય છે, જોઈ જાય છે એવું
જાણીને જાય છે એવું જાય છે.
જાણીને જાય છે |

ଅନନ୍ତରାଜ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ - ୨୧ -
 ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଗାନ୍ଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ
 ଗାନ୍ଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗାନ୍ଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ

है। 210 मय 1

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q14. The expansion of BRICS reflects an emerging multipolar world.. Critically assess its implications for India's foreign policy.

প্ৰশ্ন ১৪: ব্ৰিকছৰ সম্প্ৰসাৰণে এক উদীয়মান বহুমুখী বিশ্বক প্ৰতিফলিত কৰে। ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱসমূহ সমালোচনামূলকভাৱে মূল্যায়ন কৰক। (Answer in 250 words)

উত্তৰ :-

ব্ৰিকছ হৈছে বৰ্তমানত - সৰ্বমুখ্য
 গ্লোবাল ইকন'মীল বৃদ্ধিত - অগ্ৰণীৰ শিল্প।
 যি বৈশ্বায়িকতা - আন্তৰ্জাতিক দায়িত্ব
 সিদ্ধান্তিত কৰি উঠিছে। ব্ৰিকছত দল
 সদস্যসকল হ'ল - ব্ৰাজিল, আৰ্জেণ্টিনা,
ৰাছিয়া, চীন, ইণ্ডিয়া আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকা,
চীলি, ইণ্ডোনেছিয়া, ইথি'পিয়া, ইজিপ্ত
আদি।

ৰাছিয়া - বৈদেশিক নীতিত অগ্ৰণী
 ব্ৰিকছত দল -

ইতিহাসিক দল:

১) বহুপাক্ষিক মিত্ৰতা :- ৰাছিয়া আৰু
 ইণ্ডিয়া বৈদেশিক নীতিত বহুপাক্ষিক
 মিত্ৰতাৰ সন্মত। আন বৃদ্ধিত
 আন্তৰ্জাতিক আগবঢ়াইছে।

ହିତାଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଦେୟତା ନେଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷମା ପାଏ ।

କ୍ଷମାପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରୁଛି -

② ସି. ପ୍ରମୋଦ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷମା ପାଏ ।
 ଶିକ୍ଷା ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷମା ପାଏ ।
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ ।

③ ପ୍ରମୋଦ କ୍ଷମା ପାଏ : ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ - ଶିକ୍ଷା
 କ୍ଷମା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ ।

④ ଅ. ପ୍ରମୋଦ କ୍ଷମା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା

⑤ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷମା ପାଏ

ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷମା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା
 ଶିକ୍ଷା ପାଏ । ଶିକ୍ଷା - ଶିକ୍ଷା

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q15. "The Supreme Court's consultative role can strengthen cooperative federalism." Do you agree? In this context, critically examine the scope and significance of the Court's advisory jurisdiction under Article 143.

প্রশ্ন ১৫: উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰামৰ্শমূলক ভূমিকাই সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদক শক্তিশালী কৰিব পাৰে। এই কথাৰ সৈতে আপুনি সন্মত নে? এই সন্দৰ্ভত ১৪৩ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আদালতৰ পৰামৰ্শমূলক অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ পৰিসৰ আৰু গুৰুত্ব সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।

(Answer in 250 words)

উত্তৰ :-

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে (পৰামৰ্শমূলক-ওপৰত
লিখিত) আদালতৰ চিৰিহীন সীমিত
প্ৰকৃতিৰ সম্পূৰ্ণ দিহা হৈছে যে-
আদালত অৱস্থাতে- অসংস্ফীৰ্ণমূলক
মুখ্যমন্ত্ৰীৰ কাৰ্য্যকৰী ক্ষমতা
পৰামৰ্শমূলক ওপৰত।

এই ক্ষেত্ৰত- উচ্চতম ন্যায়ালয়ত
পৰামৰ্শমূলক ভূমিকা- অসংস্ফীৰ্ণমূলক
মুখ্যমন্ত্ৰীৰ কাৰ্য্যকৰী ক্ষমতা
আদালতৰ ক্ষমতাৰ সীমা —

২) ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতাৰ ব্যাপ্তি :- উচ্চতম

ন্যায়ালয়ে অসংস্ফীৰ্ণমূলক
আদালতৰ ক্ষমতা- মুখ্যমন্ত্ৰীৰ
ক্ষমতা হৈছে।

③ ଅସୂଚିତ ସ୍ବାଧୀନତା: ଅସୂଚିତ ସ୍ବାଧୀନତା ଗଢ଼ିତ ସମାଜ
ଚିନ୍ତକ-ହେଉଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ବିଚାର ଗ୍ରାହଣରେ
କୌଣସି ସଫଳତା ପାଇଁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

④ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମିଶ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ
ସାଧାରଣ ମାନବ — ଶିକ୍ଷାକୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ
କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଦାୟିତ୍ବ ହେଉଛି ।

⑤ ବିଚାର ଗ୍ରହଣରେ ଦାୟିତ୍ବ ମିଶ୍ରଣ
ଗ୍ରହଣ — ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ
ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ବିଚାର ଗ୍ରହଣରେ
ଦାୟିତ୍ବ ମିଶ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ଗ୍ରହଣରେ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ଦାୟିତ୍ବ ବିଚାର
ଗ୍ରହଣରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ
ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କରିବା ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ପି. ସି. ମିଶ୍ର ୨୫୦ ଟା. ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ —

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ — ପି. ସି. ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ
ଗ୍ରହଣ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ବିଚାର
ଗ୍ରହଣ — ବିଚାର ଗ୍ରହଣ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ଏହି ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଅର୍ଥୋପସ୍ଥିତି ସାଧନ ଅନୁକମ୍ପନ
କରନ୍ତୁ ।

ଉତ୍ତର

① ଅର୍ଥୋପସ୍ଥିତି ଓ ଏହା ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି-
ଅନୁକମ୍ପନ- ମୂର୍ତ୍ତି ଅଟେ ।

② ମିଥ୍ୟାତ୍ବ ସ୍ୱରୂପ ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ
ଅଟେ ।

③ ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ- ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି-
ମିଥ୍ୟାତ୍ବ ସ୍ୱରୂପ ।

④ ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି- ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି
ଅନୁକମ୍ପନ ଅଟେ ।

⑤ ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି-
ଅନୁକମ୍ପନ ଅଟେ ।
ଅନୁକମ୍ପନ ଏହି ଅନୁକମ୍ପନ ଅଟେ ।

⑥ ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି ମିଥ୍ୟାତ୍ବ ସ୍ୱରୂପ ଅଟେ ।

ଉତ୍ତର ୨୦୦ ମା. ଶାସ୍ତ୍ରୋପସ୍ଥିତି

ଅନୁକମ୍ପନ ଅନୁକମ୍ପନ ଅନୁକମ୍ପନ ଅନୁକମ୍ପନ

303 75 2015

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q16. Self-Help Groups are not only instruments of social empowerment, but also catalysts for grassroots innovation and local entrepreneurship. In this context, discuss the role of SHGs in advancing the objectives of SDG 9 in India.

প্রশ্ন ১৬: আত্মসহায়ক গোটবোৰ কেৱল সামাজিক সবলীকৰণৰ আহিলাই নহয়, তৃণমূল পৰ্যায়ৰ উদ্ভাৱন আৰু স্থানীয় উদ্যোগশীলতাৰ বাবেও অনুঘটক। এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত বহন ক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য ৯-ৰ উদ্দেশ্যসমূহ আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আত্মসহায়ক গোটৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(Answer in 250 words)

উত্তৰ:-

আত্মসহায়ক গোটবোৰ হৈছে হাত-
জিন্দগীৰ লোকসকল (মহিলাসকল আৰু
সমষ্টি, যি নিদিষ্ট কোনো সাম-
ষ্ট্ৰীয় সামূহিক আৰু বৈপ্লৱিক অৰ্থ-
সামূহিক লক্ষ্য আৰু অৰ্থনৈতিক
অভিযানত লগে লগে অংশ লয়।

বৃহত্তৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু স্থানীয়-
উদ্যোগশীলতাৰ অৰ্থে অনুঘটক-বিশেষ

১) মহিলা আত্মসহায়ক গোট

গোটসমূহে মহিলা আত্মসহায়ক গোট
বৈপ্লৱিক মহিলা আত্মসহায়ক গোট, মহিলা
সংগঠনৰ ওপৰি অৱশ্যে ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক
অভিযানত ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক। ইয়াৰে
লিখিত আছে।

২) মহিলা আত্মসহায়ক গোট

ଆମର ମୁଖ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା-
ମୁକାବୀ ଓ ଏହି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମ୍ମିଳନ ଦ୍ୱାରା
ଆମର ଉପର ଦିଗରୁ ମୁକାବୀ ଦ୍ୱାରା
ଅବିଚଳ ।

① ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ର- ଅନୁକୂଳତା :

ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳ-
ତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର
ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳତା ମଧ୍ୟରେ
ଓଡ଼ିଶା ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ।

ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳ-
ତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର
ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ।

— ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି — ଓ ଉଦ୍ୟୋଗିକ
କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ
କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ
କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି ଓ ଅନୁକୂଳତା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗିକ
କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି —

② ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି : ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତି

ଓରିଡ଼ା ନାହିଁ - ଲାଭଦାୟକ ସୁଯୋଗ ନାହିଁ
କରି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ: ପ୍ରଭୃତି-ସବୁ ବିହୀନ -
ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ।

② ଓରିଡ଼ାପାତ୍ରୀ - ବିଦ୍ୟାଗତ: ଓରିଡ଼ାପାତ୍ରୀ
ବିଦ୍ୟାଗତମାନଙ୍କୁ ଓରିଡ଼ାପାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ଆମେ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିବା - ଏହି
ଓରିଡ଼ାପାତ୍ରୀ ଦେଖିବା ।

③ ଆମେ ପ୍ରଭୃତିମାନଙ୍କୁ: ମନ, ସମ୍ପଦ ଓରିଡ଼ା
ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ପ୍ରଭୃତି କରି ନାହିଁ -
ବିଦ୍ୟାଗତମାନଙ୍କୁ ଆମେ ପ୍ରଭୃତି
ପ୍ରଭୃତି ଦେଖିବା ।

④ ଓରିଡ଼ା ଲେଖକମାନଙ୍କୁ: ଓରିଡ଼ା ଲେଖକମାନଙ୍କୁ
ଦେଖି ଓରିଡ଼ା ବିଦ୍ୟାଗତମାନଙ୍କୁ
ଦେଖିବା ।

ପ୍ରଭୃତିମାନଙ୍କୁ ଓରିଡ଼ାପାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
SDG - ଏହି ପ୍ରଭୃତିମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା
ଦେଖିବା ପ୍ରଭୃତିମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q17. "Digital technology is the most powerful tool we have for improving lives and solving development challenges." In this context, discuss the importance of digital governance in achieving inclusive welfare outcomes in India.

প্ৰশ্ন ১৭: "ডিজিটেল উন্নয়নৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে ডিজিটেল প্ৰযুক্তি হৈছে আমাৰ হাতত থকা আটাইতকৈ শক্তিশালী সঁজুলি।" এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত অন্তৰ্ভুক্তিমূলক কল্যাণমূলক ফলাফল প্ৰাপ্ত কৰাত ডিজিটেল প্ৰশাসনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক। (Answer in 250 words)

১৩৫:

অৱশ্যে ইয়াত স্পষ্ট ৪.২.২ আৰু
৪.৪ হৈছে বিৱিৰ্ণ প্ৰযুক্তি-সংশ্লিষ্ট
প্ৰশ্নৰূপে তথ্য দিয়া হৈছে আৰু
আমৰ বিৱিৰ্ণ প্ৰযুক্তি আৰু
ইয়াৰ জৰ্জৰ আৰু ইয়াত প্ৰশাসনিক
সমস্যাৰ জৰ্জৰ-মূল্য ইতিবাচক হৈছে
আছে।

এই সন্দৰ্ভত ২০২৩-২৪ অৰ্থবছৰ
অৱশ্যে ইয়াত স্পষ্ট প্ৰশ্ন
বিৱিৰ্ণ প্ৰশাসনিক ৩০২৩

১) বিৱিৰ্ণ মেৰামতি হৈছে: বিৱিৰ্ণ

মেৰামতি - অৱশ্যে ইয়াত
হৈছে ইয়াত আছে।

২) প্ৰশাসনিক হৈছে: বিৱিৰ্ণ

ইয়াত ইয়াত ইয়াত

ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଥିବା ଏହି ପ୍ରକାର ବିଶେଷତା-
ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।

① ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକାଶର ମାଧ୍ୟମ

ଦ୍ରାଘ ଚଳଣୀର ଅନ୍ତରାଳମଧ୍ୟରେ ଏହି
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ।

② ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକାଶର ମାଧ୍ୟମ

ସ୍ଥାନୀୟ, ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ମଧ୍ୟ
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଏହି ଦ୍ରାଘତା
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ।

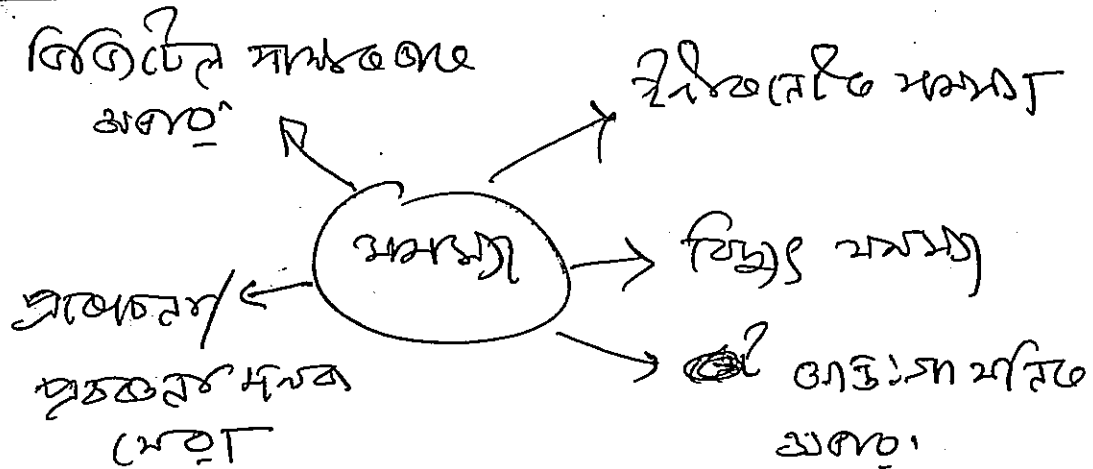
③ ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକାଶର ମାଧ୍ୟମ

ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ମଧ୍ୟ
ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ।

④ ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକାଶର ମାଧ୍ୟମ

ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟ

1. ਇੱਕ ਵਿਭਿੰਨ ਯੋਗ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ
ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਦੋਹਰੇ ਸਮਝਾਏ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇ

ମିତ୍ର ମହୋଦୟଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ ମାନବତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଲେଖିବାକୁ କୁହାଯାଉଛି - ଲେଖିବାକୁ କୁହାଯାଉଛି, ଲେଖିବାକୁ
 ଲେଖିବାକୁ ମାନବତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, PMGDISHA
 କି ହେଉଛି କି ମାନବତା ମାନବତା ମାନବତା
 ଲେଖିବାକୁ ମାନବତା ମାନବତା

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

প্রশ্ন ১৮: যদিও বৈশ্বিক কথোপকথনে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় জলবায়ু বিত্তৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে, ঘৰুৱা সম্পদৰ একত্ৰীকৰণ বৈশ্বিক দক্ষিণৰ দেশসমূহৰ বাবে সমানেই গুৰুত্বপূৰ্ণ। ভাৰতৰ বিশেষ প্ৰসংগৰ সৈতে ইয়াৰ মূল্যায়ন কৰক।
(Answer in 250 words)

Table 1

ଟିଆଣ୍ଡା ଉପାଦାନମାନଙ୍କ ମାନ ଲାଭିବ
 ଉତ୍ପାଦନ, ଖୁବ୍, ~~ସାମାନ୍ୟ~~ ଖିରୀ
 ଖୁବ୍, ସାମାନ୍ୟ ଖୁବ୍ ଉପାଦାନ ମାଧ୍ୟ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ- ଖିରୀ- ଉପାଦାନ
 ଉପାଦାନ, ଉପାଦାନ ଲାଭିବ । ଖିରୀ ଉପାଦାନ
 ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ
 ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ- ୧୯୫୫

~~7200 BSRMS = 731~~

70% of the population is

② विशालः विशालः ३००३ वि००००

ਉਦ੍ਧਿ : ਨਿਛ ਰਾਮਾਨੁਜਿਅਾਏ ਨਮਸ੍ਯ

2000 500 all 500
 2000 500 all 500

ગિલિયત ફ્લાર્ડ ૪૮ ડિગ્રી ૫૬ મિનિટ.

ଅନିଚ୍ଛା ସାଥୀ ଯେତେ ଶୁଣିବା ଲାଗିବ

ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ - ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਕਮਲਾਸ਼ਟਕ' ਤੇ 'ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ'

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାକୁ ବୁଝି ନାହିଁ ।

② କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ : ୨୦୦୭ ରୁ ୨୦୧୦
COP-୨୩ ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ, ବିଶେଷ
କରି, ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅବସ୍ଥା ଓ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

③ ଆହୁରି : COP-୨୩ ଓ ନିମ୍ନ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅବସ୍ଥା COP-୨୩ର
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ଓ ବିଷୟରେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

④ ଆହୁରି - ଉଲ୍ଲେଖ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ -
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ - ଆହୁରି -
ଉଲ୍ଲେଖ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ -
ଉଲ୍ଲେଖ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ଓ ବିଷୟରେ
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅବସ୍ଥା
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

⑤ ଆହୁରି ଓ ବିଷୟରେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
- କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅବସ୍ଥା

ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ରମେ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏବଂ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କ୍ରମେ ଏହା ଲିଖିତ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

① ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ପ୍ରାୟ ୨୦୫ ବିଶିଷ୍ଟ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁଯାୟୀ

② ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା

③ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏହା

ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋਣਿਓ ਫਾਈਵੇਂ ਚਤੁਰਾਂ ਵਾਲੇ
ਮਾਮੂਲ- ਮਲਿਕਾ ਚਿਤਰੇ- ਪੁਲਾਹਿਤ ਲਿਖ
ਬੁਨਿਓ ਆਇ।

Feedback
(For office use only)

Structure/
Presentation

Question
Interpretation

Content

Value Addition

Penalty (If any)

Total

Q19. Investment in women's capacities is a 'sine qua non' to build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialisation, and foster innovation. Discuss with suitable examples from India.

প্রশ্ন ১৯: স্থিতিস্থাপক আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণ, অন্তর্ভুক্তিমূলক আৰু বহনক্ষম ঔদ্যোগিকৰণৰ প্ৰচাৰ, আৰু উদ্বাৰনক উৎসাহিত কৰাৰ বাবে মহিলাৰ সামৰ্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগ কৰাটো অনিবাৰ্য। ভাৰতৰ উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰক।
 (Answer in 250 words)

উত্তৰ :-

স্থিতিস্থাপক আন্তঃগাঁথনি, অন্তর্ভুক্তিমূলক আৰু বহনক্ষম ঔদ্যোগিকৰণৰ প্ৰচাৰ, আৰু উদ্বাৰনক উৎসাহিত কৰাৰ বাবে মহিলাৰ সামৰ্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগ কৰাটো অনিবাৰ্য। ভাৰতৰ উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰক।

জাৱেব :-

১) মহিলাসম্পন্নতা সম্ভাৱন :- মহিলাসম্পন্নতা প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে মহিলাৰ হাৰ বৃদ্ধিৰ লগতে চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত বৃদ্ধিৰ লগত জড়িত।

২) মহিলাসম্পন্নতা সম্ভাৱন :- মহিলাসম্পন্নতা চিকিৎসাৰ জৰিয়তে মহিলাৰ স্বাস্থ্যৰ লগত জড়িত।

৩) মহিলাসম্পন্নতা চিকিৎসা :- মহিলাসম্পন্নতা চিকিৎসাৰ জৰিয়তে মহিলাৰ স্বাস্থ্যৰ লগত জড়িত।

મુદ્દિત મરિલમરતલ કુમિલમ અરિક અમુમમી

મિલિમુમર અમુ: સોમરિ મિમરત મરિલ

① કમર મિમર: STEM મરત મરિલ

અમુમરિલ મુમુરિલ (અમુ મરિલ
મમમ) મિલમ મુમર મરિલ

મિલમ — મરિલ અમુમરતલ

મરિલ મિમર — અમુ: સોમરિ

② કુમર મોમર: કુમર-મરિલ (અમુ)

મરિલ મિલિમુમર મુમુ મરિલ

અમુમુમુમુમુ મિલમીમર

③ અમુમુમુમુમુ મિલમીમર (અમુ)

મરિલ મરિલ — મરિલ અમુ મરિલ

મરિલ અમુ મિલમીમર મિલમ

મિલમીમર અમુ (અમુ મરિલ)

મરિલ મિલમીમર અમુ

② ଆଲୋଚନା : ସ୍ୱାଧିକାର ଲାଭ, ମାଣିଷ ବିକାଶ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅସମ୍ଭବ
କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅସଫଳତା ହେବ ।

ଅନ୍ତରାଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

③ ଅବିଶ୍ୱାସ ମନୋବଳ ବୃଦ୍ଧି : ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ
ଅନୁଶୀଳନ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ମନୋବଳ
(ଅନୁଶୀଳନ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ -
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅବିଶ୍ୱାସ, ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ
ଅବିଶ୍ୱାସ ।

ଅବିଶ୍ୱାସ - ଅବିଶ୍ୱାସ (ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ)
ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ (ଅବିଶ୍ୱାସ - ଅବିଶ୍ୱାସ)
ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ (ଅବିଶ୍ୱାସ - ଅବିଶ୍ୱାସ)
ଅବିଶ୍ୱାସ ।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q20. 'Empower Citizens, Expose Corruption' is the motto adopted by the Lokpal of India in 2025. Examine to what extent the institution has been able to realise this vision. In this context, discuss the broader challenges of ensuring accountability and transparency in governance, citing recent examples.

প্ৰশ্ন-২০: নাগৰিকক শক্তিশালী কৰক, দুৰ্নীতি প্ৰকাশ কৰক হৈছে ২০২৫ চনত ভাৰতৰ লোকপালৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা মূলমন্ত্ৰ। প্ৰতিষ্ঠানটোৱে এই দৃষ্টিভঙ্গী কিমান পৰিমাণে বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে পৰীক্ষা কৰক। এই সন্দৰ্ভত শেহতীয়া উদাহৰণ উল্লেখ কৰি প্ৰশাসনত দায়বদ্ধতা আৰু স্বচ্ছতা নিশ্চিত কৰাৰ বিস্তৃত প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(Answer in 250 words)

উত্তৰ :-

লোকপালৰ লক্ষ্যত প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি হ্ৰাস কৰা আৰু নাগৰিকক অধিক স্বচ্ছতা আৰু দায়বদ্ধতা প্ৰদান কৰা হৈছে।

লোকপালৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা মূলমন্ত্ৰ হৈছে -

লোকপাল - প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি হ্ৰাস কৰা আৰু নাগৰিকক অধিক স্বচ্ছতা আৰু দায়বদ্ধতা প্ৰদান কৰা হৈছে।

ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ —

ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପତ୍ରଟି ଆପଣଙ୍କ
ପଢ଼ାବଳୀର ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟ-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବ।
ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପତ୍ରଟି ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ
ହେବ।

ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ
ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ
ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ
ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ

② ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପତ୍ରଟି ଆପଣଙ୍କ

ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପତ୍ରଟି ଆପଣଙ୍କ
ପଢ଼ାବଳୀର ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟ-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବ।
ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହେବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପତ୍ରଟି ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗୀ
ହେବ।

① ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥାରେ ନିର୍ବାଚନ

ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥାରେ ନିର୍ବାଚନ ଅର୍ଥାତ୍
 ସ୍ବାଧୀନ ଚିନ୍ତା ବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ
 କରି ଏହା ଉପରେ ନିଜର ମତା
 ମତ ପାଠ୍ୟ ।

② ନିଜା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ (ନିଜା)

ନିଜା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ
 ଉପରେ ନିଜା (ନିଜା)
 ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଅବଶ୍ୟକ
 ନିଜା ।

③ ନିଜା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ (ନିଜା)

ନିଜା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ
 ନିଜା (ନିଜା) ନିଜା
 ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନିଜା ।

④ ନିଜା (ନିଜା) ନିଜା (ନିଜା)

ନିଜା (ନିଜା) ନିଜା (ନିଜା)

ਮਨੋਰਥ ।

ਤੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ
ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ
ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ ਮਾਨਯੋਂ

② ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ

③ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ
ਮਿਲਾਪ

④ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ

⑤ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ

ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ

ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ ਮਿਲਾਪ

ਮਿਲਾਪ

Feedback
(For office use only)

Structure/
Presentation

Question
Interpretation

Content

Value Addition

Penalty (If any)

Total